

La prohibició de penjar fotos de menors a les xarxes

NENAD STOJKOVIC

Ramon Font Terrades

Advocat

www.ramonfont.cat

Quan els adults publiquen fotos dels seus familiars menors a les xarxes, estan comprometent la identitat digital d'aquests menors

En l'era digital en què vivim, les xarxes socials han esdevingut una part integral de les nostres vides, ja que ens permeten compartir moments especials, expressar les nostres opinions i connectar amb altres persones d'arreu del món. No obstant això, com tota tecnologia, poden ser utilitzades de manera inadequada, especialment quan es tracta de menors i es posen en joc drets i responsabilitats que poden afectar la seva privadesa i seguretat. Per això cal recordar que, al nostre país, amb l'objectiu de protegir la seva intimitat i benestar, existeix la prohibició legal de publicar fotos de menors a les xarxes, per part de terceres persones sense l'autorització dels pares o tutors legals.

L'objectiu d'aquesta prohibició té a veure amb el fet d'intentar salvaguardar els seus drets i garantir la seva protecció, motiu pel qual sovint veiem fotos o vídeos amb cares de menors pixelades. La regulació concorda plenament amb la Convenció sobre els Drets dels Infants, un tractat internacional ratificat per Espanya, que estableix que els menors tenen dret a la privadesa i la protecció contra l'ús inade-

quat de la seva imatge. L'establiment de la prohibició de publicar fotos de menors a les xarxes socials està en línia, doncs, amb els principis fonamentals d'aquest tractat internacional, implementat per garantir el benestar dels més joves.

Fins aquí res d'especial, perquè a ningú no escapa que els infants i adolescents són en una etapa vulnerable de la vida, en un període de desenvolupament crucial, durant el qual cal protegir-los. Penjar fotos seves a les xarxes socials pot exposar-los a una innecessària visibilitat pública que pot posar en perill la seva privacitat i donar lloc a possibles riscos com poden ser, a títol d'exemple, el ciberassetjament, l'assetjament, l'abús, la usurpació d'identitat i la manipulació de les seves imatges amb finalitats no desitjades –conseqüència de la recopilació d'informació personal que, a voltes, realitzen algunes persones amb intencions malicioses, atès l'anonimat i

la distància que ofereix l'entorn digital–, alhora que també pot exposar-los a judicis i comentaris externs que podrien tenir un impacte negatiu en la seva autoestima i benestar emocional. La prohibició legal busca, per tant, reduir aquest risc.

LA IDENTITAT DIGITAL EN UN COMPROMÍS

No obstant això, el més preocupant en aquest assumpte no són els tercers, que és a qui afecta la prohibició. El més preocupant són els pares –que sí que poden publicar fotos dels seus fills–, els avis i altres familiars. Les xarxes van plenes de fotos de menors publicades pels seus progenitors i familiars més propers, orgullosos de mostrar en públic als seus cadells, amb les quals vulneren, al meu entendre, el dret bàsic i fonamental que té cadascú a controlar la pròpia identitat digital. Quan els adults publiquen fotos dels seus fills i filles a les xarxes socials sense el seu consentiment, estan comprometent aquesta identitat digital abans que els menors siguin capaços de prendre decisions informades sobre el que volen compartir en línia. Cada vegada que ho fan, haurien de ser plenament conscients que aquest acte pot tenir repercussions a llarg termini, ja que les fotos, un cop publicades, solen tenir un recorregut incontrolable i poden ser accessibles durant tota la vida, malgrat que el fill o filla, un cop tingui capacitat de decidir, les rebutgi o les vulgui retirar.

Els adults haurien de prendre consciència que aquesta fal·lera que tenen molts pares d'exposar públicament als seus fills a les xarxes socials –el que es denomina *sharenting*, terme que fa referència a la publicació d'excessiva informació i fotos dels fills i filles a les xarxes socials–, pot afectar-los negativament, ja que els està exposant, sense el seu consentiment, a un públic global. La prohibició genèrica de penjar fotos de menors, malgrat que no els afecti directament, els hauria de fer pensar en la transcendència dels seus actes i, tanmateix, els hauria d'ajudar a combatre aquesta tendència que, personalment, considero molt poc recomanable.

No obstant això, cal assenyalar que la prohibició no significa que les fotos de menors no puguin ser compartides de cap manera. Els pares que no puguin resistir-se a la temptació d'exposar els seus fills a la finestra d'internet almenys haurien de procurar compartir les fotos en espais privats o restringits, com són, per exemple, els comptes amb configuracions de privacitat, que els permeten tenir el control respecte de qui té accés a les fotos i, per tant, minimitza els riscos associats a la seva divulgació pública.

Cal, doncs, prendre's seriosament la prohibició de penjar fotos de menors a les xarxes socials, puix que és una mesura que assegura la protecció de la privadesa, la seguretat i els drets dels menors, alhora que persegueix que el benestar dels més joves sigui preservat mentre hom navega per aquest entorn del món digital, que viu en permanent canvi.